

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokra
(Euroopan sosiaalirahasto)

Mallin esittely pohjautuu pääosin Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen
tuottamiin aineistoihin

Kuopion kumppanuusrahoitusmalli – kaupungin, järjestöjen ja rahoittajan välistä yhteistyötä kuntalaisten osallisuuden lisäämiseksi

Tausta ESR-ohjelmassa

Nykyisellä Euroopan sosiaalirahaston ohjelmakaudella (2014–2020) tuetaan kansalaistoimijalähtöistä kehittämistä kaupunkialueilla. Toimet kohdistuvat erityisesti alueille, joilla ei toteuteta Euroopan maaseutu- ja kalatalousrahastosta rahoitettavaa yhteisölähtöistä paikalliskehittämistä. Täten ESR-rahoituksella tuettava toiminta kohdistuu ensisijaisesti isoihin kaupunkeihin ja yli 23 000 asukkaan kuntien keskusta-alueille.

Kaupunkien kansalaistoimijalähtöisessä kehittämisessä tulee huomioida ESR-ohjelman tavoitteet, investointiprioriteetit sekä erityistavoitteet. Toiminnan yhteisenä piirteenä on omaehtoinen, alhaalta ylös suuntautuva kansalaistoimijalähtöinen paikallinen kehittämistoiminta. Toiminta voi olla monimuotoista, lisäksi sen tulee olla laaja-alaista ja osallistavaa. Toiminnan taustalla tulee olla paikallisten toimijoiden yhdessä laatima kehittämissuunnitelma, jonka tavoitteina ovat työllistämisen- ja ansaintamahdollisuuksien edistäminen sekä sosiaalisen pääoman ja yhteisöllisyyden lisääminen. Toiminta-alue on perusteltava toiminnallisuuden ja paikallisten olosuhteiden näkökulmasta.

Kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen kaupunkialueella, Leader-työ, kylätoiminta, kaupunginosatoiminta ja lähidemokratia nivoutuvat toisiinsa. Reunaehdot tosin ovat kussakin rahoituselementissä erilaiset: ne säätelevät sitä, kuka rahoitusta voi saada, millaista toiminta voi olla, mille kohderyhmälle toiminta tulee kohdentaa ja millä alueella toimintaa voidaan toteuttaa.

Suurin osa kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen hankkeista ESR-ohjelmassa on toimintalinjassa viisi, jossa toteutetaan osallisuuden lisäämiseen ja köyhyyden

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

vähentämiseen tähtäävää toimintaa työelämän ulkopuolella oleville. Erityisen paljon kansalaislähtöisiä hankkeita on rahoitettu Itä-Suomen alueella.

Joensuussa, Mikkelissä, Oulussa ja Lappeenrannassa kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen hankkeita toteuttaa kaupunki. Savonlinnassa toteuttajana on yhdistys (Savonlinnan seudun Kolomonen ry). Päätoteuttajalla on velvollisuus jakaa organisoimissaan sisäisissä hauissa rahoitusta pääasiassa pienemmille järjestötoimijoille näiden tekemien suunnitelmien perusteella. Rahoituksesta päätetään yhdessä alueellisen ESR-rahoittajaviranomaisen kanssa.

Toisenlainen rahoitusmalli toimii Kuopion kaupunkialueella. Tässäkin mallissa Pikku-KaKeja, pieniä kansalaislähtöisiä ESR-hankkeita, synnytetään ESR-rahoituksella yhteistyössä kaupungin, etupäässä järjestöjen ja yhdistysten sekä ELY-keskuksen kanssa. Hankehaku Kuopion mallissa ei tapahdu sisäisissä hauissa, vaan samoin kuin muillakin ESR-hankkeilla EURA 2014 -järjestelmän kautta yleisinä haku aikoina, 2–3 kertaa vuodessa.

Kuopion mallin raamit

Kuopion toimintamallin viitekehysten muodostavat

- Kuopion kaupungin strategia vuoteen 2020
- Vuosittain vahvistettavat Kuopion hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja hyvinvointikertomuksen tiedot
- Pohjois-Savon maakunnan kehittämisen painotukset
- Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelma

Toteutukseen on varattu Euroopan sosiaalirahaston ja valtion osarahoitusta enintään 300.000 euroa / vuosi sekä Kuopion kaupungin kuntarahoitusosuutta enintään 100.000 euroa / vuosi.

Kansalaislähtöisen kehittämisen kokeiluhankkeiden hakuprosessi Kuopiossa:

1. Tiedotus ja markkinointi eri järjestöryhmille järjestötapaamisissa, yhteistyökeskusteluissa yms. kohtaamisissa
2. Hankeideoiden esittely ja keskustelut rahoittajien kanssa, neuvonta ja ohjaus
3. Hankehaku kuten muutkin ESR-hankkeet EURA 2014 -järjestelmässä ilmoitettuna haku aikoina
4. Hankkeiden arviointi ja kommentointi Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella / kansalaistoiminnan aktivointiyksikössä hyödyntäen koko yksikön osaamista sekä ELY-keskuksessa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

5. Hakijoiden kuuleminen yhdessä ELY-keskuksen ja kaupungin kanssa hakemusten jättämisen jälkeen
6. Rahoituspäätöksistä vastaavat: ELY-keskus ja kuntarahoitusosuudesta Kuopion kaupunki / hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö.

Rahoitusta saaneille hankkeille on perustettu yhteinen ohjausryhmä, jonka koollekutsujana on Kuopion kaupunki. Kullakin hankkeella voi lisäksi olla erillinen projektiryhmä tai vastaava.

Rahoitusmalli ESR-rahoituksessa on pääasiassa niin sanottu kertakorvausmalli (lump sum), jossa korvaus maksetaan saavutetun tuloksen perusteella. Koska maksatus tässä rahoitusmallissa tapahtuu hankkeen päätyttyä, ovat hakijat voineet pyytää ennakkomaksua hankkeen kustannusten peittämiseksi. Kuopion kaupunki on joissakin yksittäistapauksissa mahdollistanut yhdistyksiltä vaadittavan omarahoituksen lainaamalla vaadittavan summan.

thl **Diak**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto